

Baza pytań do Lekarskiego Egzaminu Końcowego

Zdrowie publiczne

Pytanie nr 1

Zgodnie z zarządzeniem Prezesa NFZ Nr 6/2018/DSOZ od 26 stycznia 2018 r. dopuszcza się zawieranie umów na udzielanie świadczeń zdrowotnych z zakresu leczenia stomatologicznego w dentobusach. Zgodnie z założeniem ma to zwiększyć dostępność opieki stomatologicznej. Według Roberta Maxwella dostępność jest jednym z wymiarów jakości opieki zdrowotnej. Do pozostałych wymiarów jakości opieki wg Maxwella należą:

- A. efektywność, wydajność.
- B. efektywność, wydajność, równość.
- C. efektywność, wydajność, równość, akceptowanie.
- D. efektywność, wydajność, równość, akceptowanie, trafność.
- E. efektywność, wydajność, równość, akceptowanie, trafność, akredytacja.

Pytanie nr 2

Pomoc udzielana przez Światową Organizację Zdrowia jest realizowana w ścisłym powiązaniu z innymi wyspecjalizowanymi agendami, **z wyjątkiem**:

- A. FAO.
- B. UNESCO.
- C. UNICEF.
- D. ONZ.
- E. WTO.

Pytanie nr 3

Jaki rodzaj interwencji jest najbardziej skuteczny w zapobieganiu urazom w środowisku pracy?

- A.** behawioralna.
- B.** bodźce ekonomiczne.
- C.** technologiczna.
- D.** legislacyjna.
- E.** pierwsza pomoc.

Pytanie nr 4

Jakiej liczby używa się w liczniku przy obliczaniu ogólnego współczynnika umieralności?

- A.** liczby wszystkich zgonów w określonym przedziale czasu.
- B.** liczby zgonów na daną chorobę w określonym przedziale czasu.
- C.** liczby nowych przypadków zachorowań w danym czasie.
- D.** przeciętnej liczby osób w danej populacji w określonym przedziale czasu.
- E.** liczby osób w populacji objętej ryzykiem w określonym czasie.

Pytanie nr 5

Do filarów działalności w zakresie promocji zdrowia należą:

- 1) edukacja zdrowotna;
- 2) medycyna kuratywna;
- 3) prozdrowotna polityka społeczna;
- 4) lokalna polityka zdrowotna;
- 5) medycyna profilaktyczna.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2.
- B.** 1,3.
- C.** 1,2,3.
- D.** 1,3,4.
- E.** 1,3,4,5.

Pytanie nr 6

Antyseptykiem zalecanym w leczeniu ran przewlekłych jest/są:

- A. etanol.
- B. nadtlenek wodoru.
- C. związki rtęciowe.
- D. nitrofuraf.
- E. chlorheksydydina.

Pytanie nr 7

Wskaż definicję zdrowia publicznego wg Winslowa:

- A. zdrowie publiczne „jest nauką i sztuką zapobiegania chorobie, wydłużania życia oraz promowania zdrowia i wydajności poprzez zorganizowany wysiłek społeczności podejmowany w celu higienizacji środowiska, kontroli chorób zakaźnych, edukacji jednostek w kwestiach higieny osobistej, organizacji usług medycznych i opiekuńczych..... „.
- B. zdrowie publiczne to „zorganizowany wysiłek społeczeństwa na rzecz ochrony, promowania i przywracania zdrowia ludziom”.
- C. zdrowie publiczne to „zorganizowany wysiłek społeczeństwa, przede wszystkim za pośrednictwem instytucji publicznych, podejmowany w celu poprawy, promowania, ochrony i przywracania zdrowia populacji w wyniku wspólnego działania....”.
- D. zdrowie publiczne to „zbiorowe działania, które zmierzają do trwałej poprawy zdrowia całej populacji”.
- E. zdrowie publiczne to „nauka i sztuka zapobiegania chorobie, wydłużania życia oraz promowania zdrowia poprzez zorganizowane wysiłki społeczeństwa”.

Pytanie nr 8

Jakie pojęcie objaśnia następująca definicja: „Połączenie działań edukacyjnych sprzyjających zdrowiu oraz różnego rodzaju wsparcia: środowiskowego, społecznego, politycznego, ekonomicznego, prawnego, taktycznego”?

- A. politykę zdrowotną.

- B.** zdrowie publiczne.
- C.** promocję zdrowia.
- D.** profilaktykę.
- E.** edukację zdrowotną.

Pytanie nr 9

Rekomendacja nr 9/2012 Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych z dnia 2 kwietnia 2012 r. w sprawie usunięcia świadczenia „kiretaż otwarty w obrębie ¼ uzębienia” (KOD ICD-9-CM: 23.1608) jako samodzielnej procedury wykonywanej w znieczuleniu ogólnym jest przykładem zastosowania:

- A.** analizy bezpieczeństwa technologii.
- B.** analizy efektywności klinicznej technologii.
- C.** analizy ekonomicznej (efektywności kosztowej technologii).
- D.** analizy rozwiązań alternatywnych dla technologii.
- E.** oceny technologii medycznej.

Pytanie nr 10

Rozwój choroby zakaźnej opisuje model:

- A.** transformacji epidemiologicznej.
- B.** triady epidemiologicznej.
- C.** transformacji demograficznej.
- D.** mandali zdrowia.
- E.** Lalonde'a.

Pytanie nr 11

Wirus Zika jest przenoszony na człowieka przez:

- A.** komary.

- B. muchy.
- C. pchły.
- D. bąki.
- E. kleszcze.

Pytanie nr 12

Ocenia się, że zakażenie prątkiem gruźlicy niesie ze sobą ryzyko zachorowania w:

- A. 10%.
- B. 30%.
- C. 50%.
- D. 80%.
- E. 100%.

Pytanie nr 13

Od 1879 r., kiedy opracowano formułę środka antyseptycznego pod nazwą Listerine był on polecany m.in. do odkażania ran, płukania gardła, zwalczania halitozy, łupieżu, stopy atlety, a obecnie do płukania jamy ustnej. Są doniesienia o możliwości stosowania Listerine do zmniejszania ryzyka zapalenia gardła wywołanego *Neisseria gonorrhoeae*. Najlepsze dowody na skuteczność użycia Listerine w tym celu można by uzyskać w badaniu:

- A. *in vitro*.
- B. kliniczno-kontrolnym.
- C. kohortowym.
- D. analitycznym.
- E. eksperymentalnym.

Pytanie nr 14

Pomimo, że najważniejsza amerykańska liga baseballu Major League Baseball dąży do

zakazu żucia tytoniu przez graczy aż jedna trzecia jej zawodników żuje tytoń. Zespół badaczy chciał określić związek między żuciem tytoniu i występowaniem kontaktowego zapalenia błony śluzowej jamy ustnej wśród zawodowych graczy. Na obozie szkoleniowo-kondycyjnym pytali zawodników o żucie tytoniu, palenie papierosów i picie alkoholu oraz oceniali stan błony śluzowej jamy ustnej. Badacze ci przeprowadzili badanie:

- A. kliniczno-kontrolne.
- B. kliniczne.
- C. kohortowe retrospektywne.
- D. kohortowe prospektywne.
- E. przekrojowe

Pytanie nr 15

Stanowisko Rady Przejrzystości nr 31/2016 z dnia 4 kwietnia 2016 roku uznające za zasadne zakwalifikowanie świadczenia opieki zdrowotnej „Zabezpieczenie profilaktyczne bruzd lakiem szczelinowym - za każdy ząb”, dotyczącego bruzd drugich stałych zębów trzonowych jako świadczenia gwarantowanego jest przykładem zastosowania:

- A. oceny technologii medycznej.
- B. analizy bezpieczeństwa technologii.
- C. analizy efektywności klinicznej technologii.
- D. analizy ekonomicznej (efektywności kosztowej technologii).
- E. analizy rozwiązań alternatywnych dla technologii.

Pytanie nr 16

Indeks coli oznacza:

- A. najmniejszą objętość wody w cm^3 zawierająca przynajmniej 1 komórkę bakteryjną grupy coli.
- B. ogólną liczbę pałeczek okrężnicy *Escherichia coli* występującą w 1 dm^3 badanej próbki wody.

- C. ogólną liczbę bakterii psychrofilnych.
- D. ogólną liczbę bakterii mezofilnych.
- E. stosunek liczby bakterii psychrofilnych do liczby bakterii mezofilnych..

Pytanie nr 17

Promocją europejskiego wymiaru Zdrowia Publicznego, wzmocnieniem zdrowia publicznego poprzez doskonalenie procesu kształcenia profesjonalistów zdrowia publicznego, zarówno dla potrzeb badań naukowych, jak i działalności praktycznej oraz zapewnieniem wysokiej jakości kształcenia w Zdrowiu Publicznym, zajmuje się:

- A. Europejskie Stowarzyszenie Zdrowia Publicznego EUPHA (*European Public Health Association*).
- B. traktat z Maastricht, 1992 r.
- C. Stowarzyszenie Szkół Zdrowia Publicznego Regionu Europejskiego ASPHER (*Association of School of Public Health*).
- D. Karta Ottawska Promocji Zdrowia.
- E. Światowa Organizacja Zdrowia WHO (*World Health Organization*).

Pytanie nr 18

Prawo do zabezpieczenia społecznego każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej wynika z:

- A. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, aktów Rady Europy, ustaw o Systemie Ubezpieczeń Społecznych.
- B. przystąpienia do Systemu Ubezpieczeń Społecznych.
- C. ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.
- D. powszechnych praw człowieka.
- E. przystąpienia do systemu Pomocy Społecznej.

Pytanie nr 19

Zgodnie z artykułem 2. ustawy z dnia 11.09.2015 r. o zdrowiu publicznym, zadania z zakresu zdrowia publicznego obejmują:

- 1) monitorowanie i ocenę stanu zdrowia społeczeństwa, zagrożeń zdrowia oraz jakości życia związanej ze zdrowiem społeczeństwa;
- 2) nadzór nad chorobami odzwierzęcymi;
- 3) edukację zdrowotną dostosowaną do potrzeb różnych grup społeczeństwa, w szczególności dzieci, młodzieży i osób starszych;
- 4) promocję zdrowia;
- 5) profilaktykę chorób;
- 6) działania w celu rozpoznawania, eliminowania lub ograniczania zagrożeń i szkód dla zdrowia fizycznego i psychicznego w środowisku zamieszkania, nauki, pracy i rekreacji;
- 7) budowanie polityki wyżywienia;
- 8) analizę adekwatności i efektywności udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej w odniesieniu do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych społeczeństwa;
- 9) udostępnianie żywności bezpiecznej i odpowiedniej pod względem żywieniowym;
- 10) inicjowanie i prowadzenie badań naukowych oraz współpracy międzynarodowej w zakresie zdrowia publicznego.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3,4,5,7.
- B.** 1,3,4,5,6,8,10.
- C.** 1,3,4,6,7,8,10.
- D.** wszystkie wymienione.
- E.** żadna z wymienionych.

Pytanie nr 20

Jaka część wydatków na świadczenia stomatologiczne jest pokrywana w Polsce ze środków publicznych (z NFZ)?

- A.** około 5%.
- B.** około 15%.
- C.** około 25%.
- D.** około 35%.
- E.** około 50%.

Pytanie nr 21

W danej populacji krajowej masa ciała kobiet w wieku 19-25 lat wykazuje rozkład normalny i wynosi średnio 55 kg. Odchylenie standardowe wynosi 5,5 kg. Kobiet, które w tej populacji ważą mniej niż 49,5 kg jest:

- A. 5%.
- B. 10%.
- C. 15%.
- D. 16%.
- E. 32%.

Pytanie nr 22

Promocja zdrowia:

- A. to termin ukształtowany w latach 90. ubiegłego stulecia.
- B. jest synonimem profilaktyki.
- C. to koncepcja ochrony zdrowia obywateli, przyjęta przez państwo, której wyrazem jest system zorganizowanych działań, urzędzeń, instytucji i norm prawnych służących zdrowiu społeczeństwa.
- D. to proces mający na celu umożliwienie jednostkom i społeczeństwu zwiększenie kontroli nad czynnikami warunkującymi zdrowie.
- E. to oddziaływanie na poziomie społecznym w celu zmiany zachowania wysokiego ryzyka u badanej grupy, tzw. grupy docelowej.

Pytanie nr 23

W ramach profilaktyki pierwszej i drugiej fazy do działań lekarza dentysty należy między innymi:

- 1) promocja zdrowia jamy ustnej skierowana do kobiet w ciąży i matek małych dzieci;
- 2) profilaktyczne badania przeglądowe jamy ustnej u kobiet w ciąży z niezbędnym zakresem zabiegów leczniczych;
- 3) kształtowanie wiedzy prozdrowotnej w populacji dzieci i młodzieży, dotyczącej właściwych nawyków higienicznych jamy ustnej i żywieniowych;
- 4) systematyczne badania jamy ustnej w populacji dzieci i młodzieży oraz stosowanie

profilaktyki fluorkowej;

5) edukacja zdrowotna populacji w zakresie zapobiegania chorobom dziąseł i przyzębia oraz ich wczesne wykrywanie.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,3,4,5.

B. 1,2,4,5.

C. 1,2,3,5.

D. 1,2,3,4.

E. wszystkie wymienione.

Pytanie nr 24

W badaniu prospektywnym badano ryzyko wystąpienia chorób przyzębia u palaczy tytoniu. Uzyskano następujące wyniki:

Wzór do obliczenia ryzyka względnego wystąpienia chorób przyzębia u palaczy papierosów to:

Osoby palące papierosy	Osoby z chorobami przyzębia		Razem w wierszu
	tak	nie	
tak	100	900	1000
nie	20	480	500
Razem w kolumnie	120	1380	1500

A. 100 : 1000.

B. (100 : 1000) : (20 : 500).

C. (100 : 900) : (20 : 480).

D. (100 : 20) : (900 : 480).

E. (100 : 120) : (900 : 1380).

Pytanie nr 25

Ważnym wskaźnikiem umożliwiającym śledzenie zmian tak stanu zdrowotnego, jak i sytuacji sanitarnej i ekonomicznej ludności jest współczynnik:

A. zachorowalności.

- B.** chorobowości.
- C.** śmiertelności.
- D.** śmiertelności niemowląt.
- E.** umieralności niemowląt na 1000 urodzeń żywych.

Pytanie nr 26

Zachowanie tzw. dystansu społecznego (czyli zachowanie fizycznej odległości między ludźmi oraz ograniczenie liczby kontaktów między osobami o nieznanym statusie epidemiologicznym), co zaleca się w czasie pandemii COVID-19 w latach 2019-2020, służy do:

- A.** unieszkodliwienia źródła zakażenia.
- B.** przecięcia dróg transmisji zakażenia.
- C.** uodpornienia osób wrażliwych na zakażenie.
- D.** izolacji osób chorych na COVID-19 lub podejrzanych o zakażenie SARS-CoV.
- E.** kwarantanny osób narażonych na zakażenie.

Pytanie nr 27

Niszczanie biologicznych czynników chorobotwórczych (dekontaminacja) podejmowane w celu przecięcia dróg transmisji (szerzenia się) zakażenia należy do:

- A.** działań przeciwepidemicznych.
- B.** dochodzenia epidemiologicznego.
- C.** nadzoru epidemiologicznego.
- D.** indywidualnego nadzoru epidemiologicznego.
- E.** ogólnego nadzoru epidemiologicznego.

Pytanie nr 28

Najczęstszą przyczyną zgonów na nowotwory złośliwe w Polsce jest:

- A.** rak jelita grubego.

- B.** rak płuca.
- C.** rak trzustki.
- D.** rak żołądka.
- E.** rak nerki.

Pytanie nr 29

W analizie ekonomicznej kosztami związanymi ze stratami fizycznymi i psychicznymi w wyniku bezzębia u osób dorosłych są koszty:

- A.** niemedyczne.
- B.** niewymierne.
- C.** pośrednie.
- D.** bezpośrednie.
- E.** medyczne.

Pytanie nr 30

Unia Europejska i Eurostat do oceny sytuacji zdrowotnej populacji używają następującego wskaźnika:

- A.** rozwoju ludzkiego (HDI).
- B.** lat życia w zdrowiu (HLY).
- C.** utraty lat życia skorygowanych niepełnosprawnością (DALY).
- D.** lat życia skorygowanych jakością (QALY).
- E.** potencjalnej liczby utraconych lat życia (PYLL).

Pytanie nr 31

„Zdrowie 21” to wyzwanie WHO przyjmujące działania zaplanowane do roku 2020 opierające się na następujących wartościach:

- 1) zdrowie jako podstawowe prawo człowieka;
- 2) równość w zdrowiu i solidarność w działaniu na rzecz zdrowia;

3) aktywne uczestnictwo ludzi, instytucji i społeczności lokalnych w dążeniu do umacniania zdrowia.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. wszystkie wymienione.

B. 1,2.

C. 1,3.

D. 2,3.

E. tylko 3.

Pytanie nr 32

W Polsce choroby nowotworowe stanowią duże wyzwanie dla zdrowia publicznego z uwagi na:

A. zwiększającą się liczbę chorych pacjentów (chorobowość).

B. zmniejszającą się liczbę pacjentów z nowym rozpoznaniem (zapadalność).

C. narastanie ich odsetka w strukturze zgonów.

D. prawdziwe są odpowiedzi A i C.

E. demograficzne odmładzanie się populacji.

Pytanie nr 33

W Polsce przed wprowadzeniem szczepień zapadalność na odrę w latach epidemicznych wynosiła do 600/100 tys. Ostatnia epidemia wystąpiła w 1998 r. W roku 2010 odnotowano 13 zachorowań na odrę, a zapadalność na tę chorobę wyrażona na 100 tys. ludności wynosiła:

A. 0,05.

B. 0,03.

C. 1.

D. 0,5.

E. 0,13.

Pytanie nr 34

Celem każdego systemu opieki zdrowotnej **nie jest**:

- A. zapewnienie usług profilaktyczno-leczniczych.
- B. realizacja misji opieki zdrowotnej.
- C. emigracja ludności chorej.
- D. promocja zdrowia.
- E. organizowanie opieki zdrowotnej w możliwie najlepszy sposób.

Pytanie nr 35

Epidemiologia jako nauka zajmuje się:

- A. oceną występowania zjawisk zdrowotnych.
- B. oceną uwarunkowań zjawisk zdrowotnych.
- C. oceną skuteczności interwencji.
- D. prawdziwe są odpowiedzi A,B,C.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A i C.

Pytanie nr 36

European Academy of Paediatric Dentistry (EAPD) twierdzi, że codzienne użycie fluoru powinno być główną metodą zapobiegania próchnicy u dzieci i popiera fluoryzowanie wody. EAPD twierdzi też, że stosowanie fluoru powinno być wynikiem bilansu ryzyka próchnicy i ryzyka toksycznych efektów fluoru. Ocena występowania skutków zdrowotnych narażenia na fluor występujący w środowisku i żywności jest przedmiotem badań epidemiologii:

- A. chorób zakaźnych.
- B. środowiskowej.
- C. społecznej.

D. klinicznej.

E. sądowej.

Pytanie nr 37

Udzielanie chorym pomocy w zrozumieniu choroby i uczeniu się sposobu życia z chorobą, który pozwala na wykorzystanie wszystkich potencjalnych możliwości i zasobów oraz odczuwanie satysfakcji z życia, stanowiącym integralną część leczenia, której podmiotem jest chory, to główny cel:

A. edukacji terapeutycznej.

B. edukacji zdrowotnej.

C. promocji zdrowia.

D. zdrowia publicznego.

E. pedagogiki zdrowia.

Pytanie nr 38

Stosując się do metodologii działania zdrowia publicznego, dążąc do dobrego stanu zdrowia jamy ustnej w populacji (braku aktywnej choroby jamy ustnej i jej postępu z jednoczesnym dobrym samopoczuciem i brakiem upośledzenia funkcji) należy podjąć odpowiednie działania. Wskaż pierwszy etap tych działań:

A. uruchomienie zasobów.

B. określenie celów, strategii, i metod.

C. analiza sytuacji.

D. realizacja działań.

E. ewaluacja działań.

Pytanie nr 39

Współczynnik umieralności jest przede wszystkim:

A. miarą ciężkości przebiegu określonej choroby.

- B.** zależny od poziomu kultury zdrowotnej.
- C.** zależny od poziomu wiedzy nt. zdrowia.
- D.** miarą poziomu opieki zdrowotnej.
- E.** podstawowym negatywnym miernikiem zdrowia.

Pytanie nr **40**

Fluorkowanie wody pitnej w celu zapobiegania próchnicy jest przykładem działania w obrębie profilaktyki:

- A.** pierwotnej.
- B.** wtórnej.
- C.** trzeciorzędowej.
- D.** czwartorzędowej.
- E.** piątego rzędu.

Pytanie nr **41**

Określenie demograficzne - ruch wędrowniczy, obejmuje:

- A.** zgony.
- B.** emigracje.
- C.** imigracje.
- D.** prawdziwe są odpowiedzi B i C.
- E.** określenie to nie odnosi się do demografii.

Pytanie nr **42**

Zdanie: „nauka i sztuka zapobiegania chorobom jamy ustnej i kontrolowania ich oraz promowania zdrowia jamy ustnej poprzez zorganizowane wysiłki społeczeństwa” jest definicją:

- A.** promocji zdrowia dotyczącej jamy ustnej.

- B.** edukacji zdrowotnej dotyczącej jamy ustnej.
- C.** wychowania zdrowotnego dotyczącego jamy ustnej.
- D.** zdrowia publicznego dotyczącego jamy ustnej.
- E.** walki z analfabetyzmem zdrowotnym dotyczącym jamy ustnej.

Pytanie nr 43

Analiza globalnego obciążenia chorobami w 2016 r. wykazała, że choroby jamy ustnej powodowały 0,73% całkowitego DALY. Wskaźnik DALY oznacza:

- A.** lata życia skorygowane o niepełnosprawność.
- B.** lata życia skorygowane o jakość.
- C.** lata życia w zdrowiu.
- D.** przeciętne dalsze trwanie życia w zdrowiu.
- E.** potencjalne utracone lata życia.

Pytanie nr 44

Do czynników ryzyka występowania chorób cywilizacyjnych, należą też te związane z wykonywaną pracą zawodową. Które z poniższych to szkodliwe czynniki fizyczne?

- 1) hałas i wibracja;
- 2) monotonna praca wymagająca skupienia;
- 3) promieniowanie elektromagnetyczne;
- 4) praca wymagająca wykonywania dużej liczby zadań pod presją czasu (stres);
- 5) praca zmianowa (np. dyżury);
- 6) promieniowanie jonizujące;
- 7) mikroorganizmy roślinne i zwierzęce.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2.
- B.** 2,3.
- C.** 4,5,6.
- D.** 1,3,6.

E. 4,5,7.

Pytanie nr 45

Wg teorii triady epidemiologicznej rozwój choroby zakaźnej zależy od:

- A.** patogenu, środowiska, profilaktyki.
- B.** gospodarza, systemu ochrony zdrowia, warunków życia.
- C.** środowiska, dostępności szczepień, patogenu.
- D.** patogenu, gospodarza, stosowanego antybiotyku.
- E.** patogenu, gospodarza, środowiska.

Pytanie nr 46

Miarą ciężkości przebiegu choroby oraz nieskuteczności leczenia jest współczynnik:

- A.** zapadalności.
- B.** zachorowalności.
- C.** chorobowości.
- D.** śmiertelności.
- E.** umieralności.

Pytanie nr 47

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez:

- 1) nadzór nad higieną procesów nauczania i wychowania;
- 2) nadzór nad warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia;
- 3) przeprowadzanie wstępnych badań lekarskich pracowników młodocianych;
- 4) nadzór nad higieną wypoczynku i rekreacji;
- 5) wykonywanie badań mammograficznych u kobiet;
- 6) nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi gabinetów zakładów opieki zdrowotnej.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,3.
- B.** 2,3,4.

C. 4,5,6.

D. tylko 6.

E. 1,2,4,6.

Pytanie nr 48

Zgodnie z logiką działania w zakresie zdrowia publicznego pierwszym etapem działania zmierzającego do poprawy stanu zdrowia populacji jest:

A. analiza sytuacji.

B. wybór priorytetów.

C. określenie celów i strategii działania.

D. realizacja ustalonych działań.

E. ocena uzyskanych efektów.

Pytanie nr 49

Zadania stomatologii w dziedzinie zdrowia publicznego obejmują:

A. badanie lekarskie stomatologiczne, planowanie leczenia, uzyskanie zgody pacjenta.

B. badanie lekarskie stomatologiczne, które obejmuje również instruktaż higieny jamy ustnej, rentgenodiagnostykę, planowanie leczenia.

C. monitorowanie stanu zdrowia jamy ustnej populacji.

D. ocenę technologii medycznych w dziedzinie stomatologii.

E. badanie lekarskie stomatologiczne, leczenie, edukację pacjenta.

Pytanie nr 50

Który z poniższych czynników, zgodnie z koncepcją Lalonde'a-Blume'a, najsilniej wpływa na stan zdrowia?

A. czynniki genetyczne.

B. opieka zdrowotna.

C. środowisko.

D. styl życia.

E. promieniowanie kosmiczne.

Pytanie nr 51

Czas, który upływa od wniknięcia biologicznego czynnika chorobotwórczego do organizmu człowieka do wystąpienia pierwszych objawów choroby to okres:

A. wylęgania.

B. prodromalny.

C. pełnoobjawowy.

D. ustępowania objawów.

E. zaraźliwości.

Pytanie nr 52

Politykę zdrowotną można utożsamiać z:

A. opieką medyczną.

B. opieką zdrowotną.

C. ochroną zdrowia.

D. opieką społeczną.

E. opieką środowiskową.

Pytanie nr 53

Do czynników wpływających na zdrowie wg koncepcji Lalonde'a należą niżej wymienione, **z wyjątkiem**:

A. czynników środowiskowych.

B. czynników genetycznych.

- C. opieki medycznej.
- D. organizacji pozarządowych.
- E. stylu życia.

Pytanie nr 54

Interwencją, która ma podstawowe znaczenie w ograniczaniu zakażeń związanych z opieką zdrowotną jest:

- A. badanie wszystkich pacjentów na nosicielstwo drobnoustrojów.
- B. poprawa wentylacji pomieszczeń.
- C. ograniczenie stosowania wenflonów.
- D. mycie rąk przez personel medyczny.
- E. ograniczenie stosowania stałych cewników.

Pytanie nr 55

W praktyce lekarza dentystry ważne są działania profilaktyczne w zakresie chorób nowotworowych jamy ustnej. Wskaż, co **nie należy** do czynników ryzyka tych chorób:

- A. działanie szkodliwych substancji z dymu tytoniowego.
- B. niedostateczna higiena jamy ustnej prowadząca do przewlekłych stanów zapalnych.
- C. drażnienie błony śluzowej jamy ustnej przez źle dopasowane protezy zębowe.
- D. niekorzystne zachowania seksualne.
- E. dieta bogata w tłuszcze nasycone.

Pytanie nr 56

Wskaż poprawne dokończenie zdania: "Edukacja zdrowotna to ważny element promocji zdrowia, ponieważ ....":

- A. umożliwia ludziom nabywanie kompetencji do ochrony, utrzymania i doskonalenia zdrowia.
- B. adresatami jej są przede wszystkim pracownicy systemu opieki zdrowotnej.

- C. dotyczy tylko populacji w wieku rozwojowym.
- D. nie ma ona żadnego wpływu na zmianę postaw i zachowań społeczeństwa.
- E. nie stanowi istotnego ekonomicznie elementu polityki zdrowotnej państwa.

Pytanie nr 57

Która z poniższych podstawowych funkcji zdrowia publicznego **nie dotyczy** działań na rzecz ochrony zdrowia ogółu ludności?

- A. monitorowanie stanu zdrowia ludności i określanie ich potrzeb zdrowotnych.
- B. promowanie zdrowego stylu życia, zwłaszcza w populacji dzieci i młodzieży.
- C. zapewnienie leczenia stomatologicznego indywidualnym pacjentom.
- D. kształcenie i doskonalenie zawodowe lekarzy i innego personelu medycznego.
- E. monitorowanie jakości świadczeń medycznych oraz ich dostępności.

Pytanie nr 58

We wzorze na obliczanie czułości testu w liczniku ułamka wpisuje się liczbę:

- A. wyników prawdziwie ujemnych.
- B. wyników fałszywie ujemnych.
- C. wyników prawdziwie dodatnich.
- D. wyników fałszywie dodatnich.
- E. wszystkich wyników dodatnich..

Pytanie nr 59

Przy obliczaniu współczynnika zapadalności na daną chorobę w liczniku używa się:

- A. liczby osób chorujących na tę chorobę.
- B. liczby znanych przypadków zachorowań na tę chorobę.
- C. liczby nowych przypadków zachorowań na tę chorobę w danym okresie.

D. liczby przypadków asymptomatycznych.

E. liczby zgonów na tę chorobę w danym okresie.

Pytanie nr 60

Według stanowiska *American Academy of Pediatric Dentistry* z 2019 r. czynnikami ryzyka próchnicy u dzieci w wieku 0-5 lat są: „długotrwałe ubóstwo i małe kompetencje zdrowotne rodzica/opiekuna”. Ubóstwo oraz małe kompetencje zdrowotne są wyznacznikami niskiego statusu społeczno-ekonomicznego (SSE). Niski SSE uznawany jest za przyczynę:

A. transformacji demograficznej.

B. transformacji epidemiologicznej.

C. nierówności w zdrowiu.

D. globalizacji.

E. postępu technicznego.

Pytanie nr 61

Dentysta zainteresowany problemem zakażeń związanych z opieką zdrowotną planuje przeprowadzić badanie ankietowe wśród lekarzy oddziałów niezabiegowych szpitala wojewódzkiego na temat ich wiedzy, postaw i zachowań dotyczących mycia rąk w praktyce klinicznej. Powstawanie artefaktów w tym badaniu może być wywołane:

A. przeprowadzeniem pilotażu kwestionariusza.

B. weryfikacją wewnętrzną poprzez dodatkowe pytania sprawdzające.

C. pominięciem wariantów odpowiedzi adekwatnych do sytuacji respondentów.

D. weryfikacją zewnętrzną poprzez obserwację.

E. precyzyjnym opracowaniem założeń badania.

Pytanie nr 62

W jakich sytuacjach współczynnik chorobowości osiąga niższe wartości?

A. choroba ma krótki okres trwania.

- B.** choroba ma długi okres trwania.
- C.** wydłuża się czas życia chorych.
- D.** dochodzi do imigracji chorych.
- E.** raportowane są wszystkie przypadki choroby.

Pytanie nr **63**

Do profilaktyki pierwszej fazy (pierwotnej) w stomatologii należy:

- A.** stosowanie ksylitolu (E967) w produktach spożywczych.
- B.** opatrunek leczniczy na zębie mlecznym.
- C.** opracowanie i odbudowa ubytku zęba.
- D.** czasowe wypełnienie kanału.
- E.** uzupełnienie braków zębowych przy pomocy protezy częściowej.

Pytanie nr **64**

Termin MDR-TB odnosi się do:

- A.** diagnostyki gruźlicy metodą XD.
- B.** szerokiej lekooporności gruźlicy.
- C.** wielolekooporności gruźlicy.
- D.** metody izolacji prątków gruźlicy.
- E.** mapowania genetycznego prątków gruźlicy.

Pytanie nr **65**

Prewencja wtórna ma na celu:

- A.** powstrzymanie rozwoju choroby poprzez jej wczesne wykrycie.
- B.** zapobieganie skutkom przebytej choroby oraz przeciwdziałanie nawrotom choroby i powtórnej hospitalizacji.

C. przeciwdziałanie szkodliwym warunkom zanim będą one zdolne wywołać chorobę.

D. wzmacnianie pozytywnego potencjału zdrowia.

E. współkształtowanie zdrowia i środowiska życia człowieka.

Pytanie nr 66

Zdrowie publiczne oparte na dowodach można zdefiniować jako proces integracji interwencji opartych na dowodach z preferencjami społeczności w celu poprawy zdrowia populacji. Do rozpoznania preferencji społeczności wykorzystuje się:

A. dane z rejestrów medycznych.

B. sprawozdania z działalności NFZ.

C. badania sondażowe.

D. dane na temat chorobowości szpitalnej.

E. statystyki GUS na temat zgonów.

Pytanie nr 67

Wskaż czynniki zwiększające poziom chorobowości:

1) wysoka liczba przypadków zakończona zgonem;

2) emigracja chorych;

3) emigracja zdrowych;

4) zwiększenie wskaźnika wyzdrowień.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2.

B. 1,3.

C. tylko 2.

D. tylko 3.

E. 2,4.

Pytanie nr 68

Wpływ starzenia się społeczeństwa na system zabezpieczenia społecznego związanego z

ryzykiem choroby przejawia się w:

- A.** zmniejszeniu wskaźnika obciążenia demograficznego.
- B.** zwiększeniu liczby osób korzystających z opieki medycznej.
- C.** zwiększeniu współczynników dzietności.
- D.** zapewnieniu powszechności i równości w dostępie do ochrony zdrowia.
- E.** systematycznym skracaniu się przeciętnego dalszego trwania życia.

Pytanie nr 69

Metodą profilaktyki trzeciej fazy w stomatologii jest:

- A.** badanie stanu jamy ustnej.
- B.** protetyka.
- C.** higiena jamy ustnej.
- D.** dbałość o dietę.
- E.** fluorowanie wody przeznaczonej do spożycia.

Pytanie nr 70

Styl życia, czyli zbiór decyzji (działań) jednostki, które wpływają na jej zdrowie i które można kontrolować, według koncepcji Pól Zdrowia M. Lalonde'a z 1974 roku, jest odpowiedzialny za zdrowie w zakresie:

- A.** do 15%.
- B.** około 25%.
- C.** około 50%.
- D.** około 70%.
- E.** ponad 80%.

Pytanie nr 71

Według koncepcji zdrowia Marca Lalonda, który z niżej wymienionych czynników w

najmniejszym stopniu wpływa na zdrowie człowieka:

- A.** system opieki zdrowotnej (jego organizacja, dostępność i jakość świadczeń).
- B.** czynniki biologiczne (genetyka, procesy dojrzewania i starzenia się).
- C.** styl życia (czynniki ryzyka zdrowotnego, zawodowego, rekreacja).
- D.** czynniki środowiskowe (fizyczne, socjalne, psychiczne).
- E.** wszystkie wpływają w takim samym stopniu.

Pytanie nr 72

Współczynnik chorobowości osiąga wyższe wartości, gdy:

- A.** choroba ma krótki okres trwania.
- B.** choroba ma długi okres trwania.
- C.** choroba ma ciężki przebieg i powoduje więcej zgonów.
- D.** liczba nowych przypadków choroby jest mała.
- E.** chorzy emigrują.

Pytanie nr 73

W profilaktyce chorób zakaźnych możliwe jest wykorzystanie mechanizmu uodpornienia biernego, który polega na:

- A.** nabyciu indywidualnej odporności w wyniku przebycia zakażenia bezobjawowego.
- B.** doustnym zastosowaniu swoistego antygeny o osłabionej patogenności.
- C.** zastosowaniu szczepionki nieżywej, zawierającej swoiste toksoidy.
- D.** podaniu immunoglobuliny zawierającej swoiste przeciwciała.
- E.** nabyciu indywidualnej odporności w wyniku przebycia zakażenia z towarzyszącymi objawami klinicznymi.

Pytanie nr 74

Dla próchnicy zębów w modelu triady epidemiologicznej trzeba dodać czwarty czynnik:

- A. mikroorganizm.
- B. gospodarza.
- C. środowisko.
- D. czas.
- E. żywność.

Pytanie nr 75

Do opisu występowania wad zgryzu w populacji najlepszą miarą jest:

- A. chorobowość.
- B. iloraz szans.
- C. ryzyko względne.
- D. ryzyko bezwzględne.
- E. żadne z powyższych.

Pytanie nr 76

W modelu triady epidemiologicznej dla rozwoju próchnicy zębów, żywienie jest czynnikiem:

- A. chorobotwórczym.
- B. gospodarza.
- C. środowiskowym.
- D. czasu.
- E. opieki stomatologicznej.

Pytanie nr 77

Coraz więcej dowodów naukowych ze świata pokazuje, że społeczność osób czarnoskórych, pochodzenia azjatyckiego i mniejszości etniczne są bardziej zagrożone zachorowaniem na COVID-19 oraz ciężkim przebiegiem choroby. Sytuacja ta obrazuje

zjawisko:

- A.** nadrozpoznowalności chorób.
- B.** paradoksu profilaktyki.
- C.** nierówności w zdrowiu.
- D.** odwróconej (odwrotnej) opieki zdrowotnej.
- E.** zasady Pareto.

Pytanie nr 78

Badanie kliniczno-kontrolne jest:

- 1) stosunkowo łatwe do przeprowadzenia i tanie;
- 2) retrospektywne;
- 3) stosowane do analizy chorób rzadkich;
- 4) stosowane do testowania hipotezy;
- 5) stosowane do obliczenia ilorazu szans;
- 6) stosowane do obliczenia ryzyka względnego.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** tylko 6.
- B.** 5,6.
- C.** 4,5,6.
- D.** 3,4,5,6.
- E.** 1,2,3,4,5.

Pytanie nr 79

Systematyczna obserwacja i ograniczenie swobody poruszania się przez ustalony czas osób zdrowych, które miały styczność z osobą zakaźną to:

- A.** czynny nadzór epidemiologiczny.
- B.** bierny nadzór epidemiologiczny.
- C.** izolacja.

D. kwarantanna.

E. dochodzenie epidemiologiczne.